

AVOCATUL DONATORULUI

de Daniel Lucescu

În luna noiembrie anul acesta ziarele din România au relatat despre modul cum și-au propus să rezolve parlamentarii, acuzația privind folosirea banilor publici prin fals în declarații, ca să folosească un termen juridic. Descoperiți că au luat bani de chirie pentru a sta în București, chiar dacă aveau locuințe în capitală, vor să repare aceasta făcând donații organizațiilor de caritate din banii primiți. Aceasta mi-aduce aminte de ideea unor creștini de ai noștri care ignoră directiva dată de Isus, „Dați Cezarului ce-i al Cezarului și lui Dumnezeu ce-i al lui Dumnezeu..” De ce să dăm așa mulți bani la taxe, zic ei, mai bine declarăm mai puțin din veniturile noastre și dăm la biserică pentru „lucrarea Domnului”. Eu nu cred că Domnul a avut sau are o criză financiară și este nevoit să se „împrumute” de la „Cezar”. Dacă cineva crede că „Cezarul” are prea mult, sau cere prea mult, nu folosește banii eficient, are posibilitatea, în societăți democratice cel puțin, să lupte politic sau prin acțiuni civice la reducerea taxelor, sau să folosească înlesnirile fiscale pentru a-și reduce din taxe.

Creștin fiind și ca ființă umană nu pot fi indiferent atunci când văd nevoile materiale care implică răspândirea mesajului mântuirii, sau ajutarea celor în nevoie. Sunt nevoi care pot să le acopăr prin contribuția mea în mod direct, dar sunt sensibilizat de nevoi care îmi sunt prezentate de intermediari. Cineva îmi pune întrebarea: „Aș vrea să ajut unul din acești orfani a căror fotografii sunt prezentate pe holul bisericii de către o organizație de caritate. Cum să fac să fiu sigur că atunci când donez ceva pentru ei ajunge acea donație cu certitudine la ei?” Pe deoparte acest donator dovedește o atitudine de investitor înțelept. Nu numai că dă, dar vrea să fie sigur că ceea ce a dat a ajuns acolo la destinație. Pe de altă parte este marcat de neîncrederea, care ne-a cuprins pe mulți dintre noi, în urma scandalurilor financiare din lumea organizațiilor nonprofit și lumea bisericească.

Puțini oameni dovedesc acest spirit de bună administrare a resurselor pe care ni le-a dat Dumnezeu. Christianity Today relatează că rezultatul unui sondaj efectuat pe internet, descoperă că numai 1% dintre cititori au contactat organizația la care au făcut donații la sfârșitul anului 2002 pentru a cere Raportul de audit (cenzori) financiar („audit financial statement”) și Raportul financiar oficial către IRS (Form 990) care arată modul de folosire a fondurilor. O organizație care operează ca și avocat al donatorului, monitorizând activitatea a cel puțin 500 de organizații creștine, declara că unele organizații nu au trimis o copie a acestor rapoarte financiare nici după cinci cereri. Legea penalizează cu 10000 dolari amendă acest refuz. De fapt orice persoană poate solicita aceste informații.

Accesând site-ul uneia dintre organizațiile-biserici aflate pe lista de investigații a senatului am găsit publicat raportul financiar pentru anul 2006. Informațiile prezentate sunt totuși insuficiente, prea generale pentru o analiză eficientă a activității acesteia. Cred că este nevoie de cineva care să ne ajute pe noi donatorii să avem la dispoziție și mai multe date. Nu ar trebui să ignorăm relatările din presă despre organizațiile de caritate, despre stilul de viață luxos al unor lideri ai acestor organizații și biserici care nu este în acord cu declarațiile lor de venit și chemarea lor de a trăi după modelul lui Hristos. Pentru a se îndreptăți aceste vedete ale creștinătății de azi își schimbă și sistemul teologic. Unul din televangheliști care deține averi imense declara: „Fără dubiu viața mea nu este la nivel mediu. Dar după cum am spus doar pentru că este excesivă, asta nu înseamnă că este ceva greșit. Isus a murit pentru noi ca noi să avem acel fel de viață prin care să experimentăm pace și prosperitate”. Mi-ar plăcea să explice acest lucru miilor de oameni, care trăiesc în sărăcie și în numele cărora a făcut apel pentru strângere de fonduri.

Dar ar fi timpul să aduc și alte sugestii practice care să ajute donatorul să decidă să investească cu înțelepciune în Împărăția lui Dumnezeu. Sunt concluzii pe care le-am extras în urma consultării mai multor materiale pe această temă.

- orice organizație nonprofit sau biserică locală este necesar să aibă un comitet de încredere („board of trustees”), format din diaconi sau bătrâni sau administratori, comitet care să fie independent și să nu aibă nici interes financiar în biserică. Acest comitet este însărcinat cu supravegherea activității financiare a bisericii, inclusiv aprobarea

salariului pastorilor și a altor angajați ai bisericii. Se întâlnește cel puțin de două ori pe an și stabilește regulile interioare financiare ale bisericii și verifică, modul cum au fost implementate acestea.

Calitățile acestor indivizi ar trebui să fie mai întâi spirituale, și apoi profesionale. Iată că ideea de comitet nu este comunistă sau democratică, ci este statuată în măsurile de organizare ale bisericii primare când pentru eficiența lucrării de ajutorare, s-a recurs la alegerea unui comitet de șapte persoane „plini de Duhul Sfânt”, calitate spirituală și de înțelepciune, calitate naturală și spirituală, și „vorbiți de bine”, care se bucurau de încredere din partea majorității. Unele organizații au comitet rușine, format din lider, soția acestuia și secretară.

- trebuie să existe un regulament care să asigure protecția persoanelor care vor să denunțe orice nereguli în finanțele bisericii sau organizației și protecția împotriva distrugerii documentelor, adaptate după legea „Sarbanes-Oxley Act”. Aceasta va aduce și o mai mare încredere a congregației că există protecție împotriva fraudelor.
- trebuie să existe o structură și organizare prin care să se asigure controlul unora asupra altora (control financiar intern, CFI , deși există în perioada comunistă în întreprinderi nu este o idee comunistă) și să nu se aștepte până apar crizele care vor dăuna cauzei lui Hristos. În condițiile de astăzi, cu biserici și organizații nonprofit, care folosesc favorurile legale de scutiri de taxe, finanțele și activitatea organizației nu se poate să fie condusă de doi oameni liderul și casierul, fără să mai existe altcineva care să verifice acuratețea și evitarea conflictelor de interes. Nu mai suntem în condițiile unor comunități mici în care fiecare îl cunoștea pe fiecare.
- trebuie să existe standarde morale în colectarea de fonduri. (vezi Seven Standards of Responsible Stewardship.<http://www.ecfa.org/ContentEngine.aspx?Page=7standards>)
- rezolvarea conflictelor să se facă în mod biblic, cu scopul de a îndrepta lucrurile și comportamentul celor în cauză. O adevărată pocăință a celor care au greșit este prioritară.
- trebuie să existe un comitet de cenzori (audit committee) care să verifice anual finanțele bisericii, sau ale organizației, conform unor norme generale de audit care sunt acceptate în America și nu numai.
- în gestionarea directă a finanțelor bisericii este nevoie de cel puțin două persoane cu atribuții diferite. Secretarul cu finanțele („Financial secretary”) care se ocupa cu primirea banilor și a donațiilor în biserică, emite chitanțe pentru acestea, etc. și Casierul („Treasurer”) care se ocupă cu plățile necesare pentru funcționarea organizației și care au fost aprobate de conducerea organizației sau de biserică.
- trebuie să existe o listă completă a tuturor bunurilor și proprietăților (clădiri, terenuri, aparate, materiale etc) bisericii sau organizației. Inventarierea lor anuală și evaluarea lor. și aceasta fiind o cale de administrare eficientă a resurselor lui Dumnezeu.

Lipsa dorinței de a implementa cele mai bune măsuri care să asigure integritatea, transparența, eficiența, nu face decât să ducă la suspectarea celor în cauză de alte interese decât cele declarate la întemeierea organizației lor sau a bisericii.

Eu cred că toate acestea vor duce la o mai mare susținere a cauzei lui Hristos.

Există o organizație Consiliul Evanghelic pentru Control Financiar („Evangelical Council for Financial Accountability, www.ecfa.org) care are șapte standarde pentru o administrare responsabilă a finanțelor. Orice organizație sau biserică poate să devină membru al acestui organism, prin angajarea respectării acestor standarde. Până în prezent sunt 2000 de membrii înscriși. Această organizație a fost înființată cu ajutorul lui Billy Graham, în 1979, în urma unui scandal financiar. Conducerea Asociației Evanghelice Billy Graham din Mineapolis a fost descoperită de presa locală că nu a raportat 23 de milioane de dolari adunați în Texas.

Chiar dacă cineva nu va adera la această organizație, aceste standarde pot fi cunoscute în detaliu pe site-ul acesteia și aplicate în mod specific fiecărei biserici sau organizații.

Îmi doresc să văd un donator informat, educat, activ în denunțarea abuzurilor (MinistryWatch.com) și care dă cu bucurie. Aștept reacții din partea ta DONATORULE. Al vostru, în Hristos, lucescudaniel@cox.net.